

Een gezonde economie en degelijke overheidsfinanciën

Een aangepaste financiële paragraaf

5 januari 2003

De economische verwachtingen zijn nog somberder dan eerder werd aangenomen. De laatste economische verkenning van het Centraal Planbureau voorspelt een lagere economische groei, oplopende werkloosheid en verslechterende overheidsfinanciën. Het is dringend nodig dat de economie zich herstelt. Bovendien moeten de overheidsfinanciën weer op orde komen. Daarom presenteert de VVD een aanpassing van de financiële paragraaf van haar verkiezingsplan 2003. Deze aanpassing maakt een overschot op de begroting weer mogelijk, handhaaft de extra maatregelen die eerder werden voorgesteld en versterkt de economie.

De VVD wil de aflossing van de Staatsschuld binnen handbereik houden door het tekort op de begroting weg te werken. Dat kan met de maatregelen die hieronder zijn aangegeven, de economische effecten die daaruit voortvloeien en de afspraak dat alle eventuele inkomensmeevallers worden besteed aan het aflossen van de Staatsschuld.

Minder regels

Minder regelgeving geeft ruimte aan economische ontwikkeling. Daarom pleit de VVD voor een vermindering van de administratieve lastendruk voor het bedrijfsleven van 2 miljard euro. Deze lastenverlichting kost de overheid niets, maar betekent een forse verruiming voor ondernemers. De onlangs door de VVD geïntroduceerde 'Zalmsnorm 2', waarbij de kosten van regelgeving per departement aan een maximum wordt gebonden, biedt de mogelijkheid dit ook echt waar te maken.

Loonmatiging

De arbeidskosten in Nederland zijn te hoog geworden. Daardoor is de concurrentiepositie van Nederland verslechterd. Een stijging van de werkloosheid is het gevolg.

Loonmatiging is noodzakelijk om de problemen het hoofd te kunnen bieden. Loonmatiging maakt arbeid goedkoper. Dat betekent meer banen. Voor de overheidsfinanciën betekent loonmatiging lagere kosten voor salarissen en uitkeringen.

Het Centraal Planbureau gaat voor de komende jaren uit van een loonstijging van een vol procent-punt meer dan de inflatie. Een snelle verbetering van de concurrentiepositie kan worden bereikt door de komende jaren de lonen niet sneller te laten toenemen dan de inflatie.

Gerichte uitgaven

Het is onvermijdelijk dat de uitgaven van de overheid worden aangepast aan de omstandigheden. Op veel terreinen kan minder geld worden uitgegeven.

Toch handhaaft de VVD het extra geld voor de eerder voorgestelde maatregelen op het gebied van onder meer veiligheid, infrastructuur, onderwijs en onderzoek. Deze aanpak komt namelijk ook ten goede aan het functioneren van de economie.

Belastingmaatregelen in dienst van de economie

Ook bij de belastingen moet het functioneren van de economie voorop staan. Het belastingbeleid moet niet zijn gericht op uitbreiding van inkomensafhankelijke regelingen, maar op de verbeterde werking van de arbeidsmarkt. Daarom stelt de VVD voor om de arbeidskorting te verhogen en de kinderopvang te stimuleren.

Sociale zekerheid toegespitst op arbeidsmarkt

De werking van de arbeidsmarkt moet in de komende jaren worden verbeterd door de toegang tot de sociale zekerheidsregelingen scherp te bewaken. Bij de WAO moet een referte-eis worden ingevoerd (slechts zij die een periode hebben gewerkt, hebben recht op een uitkering). De reeds bestaande referte-eis van de WW moet scherper, en de vervolgutkering WW vervalt. Het sanctiebeleid wordt aangescherpt.

Een solide begrotingsbeleid

Het beleid gaat uit van de volgende solide begrotingsregels (Zalmnorm):

- Hanteren van reële meerjarige uitgavenplafonds
- Behoedzame uitgangspunten
- Scheiding van inkomsten en uitgaven
- Betaalbaarheid van de zorg en AOW op lange termijn veilig stellen.

Uitgangspunt van deze paragraaf vormt het huidige Strategisch akkoord en het aanvullende pakket zoals dat in de Miljoenennota 2003 is verwoord en door het Centraal Planbureau is verwerkt in de economische verkenning voor de komende kabinetsperiode. Ten opzichte daarvan worden de wijzigingen in de onderstaande tabellen voorgesteld.

De intensiveringen komen dus boven op de 3,8 miljard euro die reeds geboekt zijn! In het Strategisch akkoord zijn al belangrijke VVD-wensen gefinancierd: afschaffing van de OZB op woningen, verhoging van de arbeidskorting en de invoering van een nieuw zorgstelsel.

De totale extra ombuigingen bedragen €8,45 mld (1,7% Bruto Binnenlands Produkt). Het saldo van maatregelen aan de lastenkant bedraagt 0,55 mld (0,1% BBP). Voor intensiveringen wil de VVD €1,2 mld (0,3% BBP) gebruiken. De VVD heeft dus €7,8 mld (1,5% BBP) gereserveerd om het tekort bij de overheidsfinanciën weer op orde te krijgen. Het Centraal Planbureau heeft in de economische verkenning voor 2007 een tekort van 1,1% BBP berekend. Met het VVD-programma kan een overschot op de begroting weer worden bereikt, temeer omdat door de aanpassing in het sociale-zekerheidstelsel het begrotingssaldo structureel met nog eens 0,5% zal stijgen (zie CPB 'Keuzes in kaart' 2003-2006 pagina 49). Bij een optimistisch scenario pleit de VVD ervoor dat inkomensmeevallers worden besteed aan aflossing van de staatsschuld.

Intensiveringen		Euro's
1	Veiligheid	500 mln.
2	Infrastructuur	300 mln.
3	Jeugdzorg en opvoedingsondersteuning	150 mln.
4	Onderwijs en onderzoek	100 mln.
5	Defensie	100 mln.
6	Particulier natuurbeheer	50 mln.
Totaal		1,20 mld.

Bezuinigingen		Euro's
1	Salarissen en uitkeringen conform inflatie	4.100 mln.
2	Incidenteel loon overheid conform marktsector	500 mln.
3	Volumebeleid en sancties Sociale Zekerheid	500 mln.
4	Handhaving budgettair kader zorg	350 mln.
5	Vermindering bureaucratie	300 mln.
6	Reëel constante uitgaven OS totdat 0,7% BBP is bereikt en toerekening schuldenkijtschelding aan ODA	600 mln.
7	Reëel constante non-ODA-uitgaven	200 mln.
8	Doelmatiger opvang asielzoekers. no cure no pay bij juridische bijstand en verhoging IND-leges	150 mln.
9	Subsidies	400 mln.
10	20% tariefsverlaging inhuur externen	200 mln.
11	De publieke omroep beperkt zich tot doelmatige uitvoering van publieke taken	150 mln.
12	Versobering gevangenisregime	150 mln.
13	Aanpassing gewichtenregeling onderwijs	100 mln.
14	Vervangen WOZ-taxatie door verkoopwaarden met indexatie	100 mln.
15	Verkoop landbouwgronden	50 mln.
16	Doorwerking naar Gemeentefonds/Provinciefonds	600 mln.
Totaal		8,45 mld.

Fiscaal: aanwending		Euro's
1	Verhoging arbeidskorting	200 mln.
2	Fiscale stimulans kinderopvang	200 mln.
3	Verhoging ouderenaftrek	100 mln.
Totaal		500 mln.

Fiscaal: ruimte		Euro's
1	Geen aparte levensloopregeling	400 mln.
2	Geen inkomensafhankelijke kinderkorting	500 mln.
3	Verhoging fiscale boetes voor tewerkstelling / huisvesting illegalen	150 mln.
Totaal		1,05 mld.

Administratieve lasten		Euro's
1	Administratieve lastendrukvermindering	2,0 mld.